LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. BIRŽELO 29 D. ĮSAKYMO NR. 224 „DĖL PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS DARŽOVIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ APRAŠO“ PAKEITIMO

2010 m. lapkričio 24 d. Nr. 3D-1024
Vilnius

Įgyvendindamas 2009 m. lapkričio 26 d. Komisijos direktyvą 2009/145/EB, kuria numatomos vietinių veislių ir tokių veislių daržovių, kurios tradiciškai auginamos tam tikrose vietovėse ir regionuose ir kurioms gresia genetinė erozija, ir tų veislių daržovių, kurios neturi tikrosios vertės komercinei augalininkystei, bet kurių veislės išvestos, kad daržovės galėtų augti tam tikromis sąlygomis, patvirtinimo ir prekybos visų šių veislių daržovių sėklomis tam tikros leidžiančios nukrypti nuostatos (OL 2009 L 312, p. 44),

p a k e i č i u Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 224 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo“ (Žin., 2001, Nr. 58-2110; 2007, Nr. 63-2431; 2010, Nr. 22-1044, Nr. 87-4612), ir išdėstau jį nauja redakcija (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS KAZYS STARKEVIČIUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2001 m. birželio 29 d.
įsakymu Nr. 224
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2010 m. lapkričio 24 d.
įsakymo Nr. 3D-1024 redakcija)

PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS DARŽOVIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašas (toliau – reikalavimų aprašas) parengtas įgyvendinant 1988 m. gruodžio 15 d. Komisijos direktyvą 89/14/EEB, nustatančią mangoldų ir raudonųjų burokėlių veislių grupes, susijusias su reikalavimais dėl pasėlių izoliavimo, nurodytais Tarybos direktyvos 70/458/EEB dėl prekybos daržovių sėkla I priede (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 3 skyrius, 9 tomas, p. 4), 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 3 skyrius, 23 tomas, p. 258) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos direktyva 2010/1/ES (OL 2010 L 7, p. 17), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/55/EB dėl prekybos daržovių sėkla (OL *2004 m. specialusis leidinys*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 313) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 26 d. Komisijos direktyva 2009/74/EB (OL 2009 L 166, p. 40), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 3 skyrius, 36 tomas, p. 281) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1829/2003 (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 32 tomas, p. 432), 2004 m. kovo 29 d. Komisijos sprendimą 2004/297/EB, įgaliojantį Čekijos Respubliką, Estiją, Lietuvą, Vengriją, Lenkiją ir Slovakiją atidėti tam tikrų Tarybos direktyvų 2002/53/EB ir 2002/55/EB nuostatų taikymą prekiaujant tam tikrų veislių sėklomis (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 3 skyrius, 43 tomas, p. 374), 2004 m. gruodžio 1 d. Komisijos sprendimą 2004/842/EB dėl įgyvendinimo taisyklių, kuriomis remdamosi valstybės narės gali leisti tiekti į rinką sėklas, priklausančias veislėms, dėl kurių buvo pateiktos paraiškos jas įtraukti į žemės ūkio augalų rūšių veislių ar daržovių rūšių veislių nacionalinį katalogą (OL 2004 L 362, p. 21), 2006 m. gruodžio 5 d. Komisijos direktyvą 2006/124/EB, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 92/33/EEB dėl prekybos daržovių dauginamąja ir sodinamąja medžiaga, išskyrus sėklą, ir Tarybos direktyvą 2002/55/EB dėl prekybos daržovių sėkla (OL 2006 L 339, p. 12), 2009 m. lapkričio 26 d. Komisijos direktyvą 2009/145/EB, kuria numatomos vietinių veislių ir tokių veislių daržovių, kurios tradiciškai auginamos tam tikrose vietovėse ir regionuose ir kurioms gresia genetinė erozija, ir tų veislių daržovių, kurios neturi tikrosios vertės komercinei augalininkystei, bet kurių veislės išvestos, kad daržovės galėtų augti tam tikromis sąlygomis, patvirtinimo ir prekybos visų šių veislių daržovių sėklomis tam tikros leidžiančios nukrypti nuostatos (OL 2009 L 312, p. 44).

2. Reikalavimų aprašo tikslas – užtikrinti kokybiškos daržovių sėklos dauginimą, siekiant ją tiekti rinkai ir saugotinų daržovių veislių bei savitųjų veislių auginimą ir tiekimą rinkai.

3. Reikalavimų aprašas privalomas fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – asmenys), užsiimantiems daržovių sėklos dauginimu ir saugotinų daržovių veislių bei savitųjų veislių auginimu ir tiekimu rinkai.

4. Reikalavimų aprašas taikomas šioms daržovių rūšims, skirtoms žemės ūkio ir daržininkystės produkcijai išauginti:

Allium cepa L.:
Cepa grupė valgomiesiems svogūnams,
Aggregatum grupė askaloniniams česnakams;
Allium fistulosum L. tuščialaiškiams česnakams;
Allium porrum L. daržiniams porams;
Allium sativum L. valgomiesiems česnakams;
Allium schoenoprasum L. laiškiniams česnakams;
Anthriscus cerefolium (L.) Hoffm. – daržiniams buiiams;
Apium graveolens L. valgomiesiems salierams;
Asparagus officinalis L. vaistiniams smidrams;
Beta vulgaris L. raudoniesiems burokėliams, įskaitant Cheltenhamo burokėlius, lapiniams burokėliams;
Brassica oleracea L. garbanotiesiems kopūstams,
žiediniams kopūstams,
brokoliams,
briuseliniams kopūstams,
savojiniams kopūstams,
baltiesiems gūžiniams kopūstams,
raudoniesiems gūžiniams kopūstams,
ropiniams kopūstams;
Brassica rapa L. kininiams bastučiams, ropėms;
Capsicum annuum L. vienametėms paprikoms;
Cichorium endivia L. salotinėms garbanotosioms trūkažolėms,
salotinėms plačialapėms trūkažolėms;
Cichorium intybus L. salotinėms trūkažolėms,
itališkosioms trūkažolėms,
paprastosioms trūkažolėms (perdirbti skirtos trūkažolės);
Citrullus lanatus L. (Thunb.) Matsum. et Nakai tikriesiems arbūzams;
Cucumis melo L. sėjamiesiems melionams;
Cucumis sativus L. paprastiesiems ilgavaisiams agurkams,
paprastiesiems trumpavaisiams agurkams;
Cucurbita maxima Duchesne moliūgams;
Cucurbita pepo L. aguročiams ar cukinijoms;
Cynara cardunculus L. daržoviniams artišokams,
dygiesiems artišokams;
Daucus carota L. valgomosioms morkoms;
pašarinėms morkoms;
Foeniculum vulgare Mill. paprastiesiems pankoliams;
Lactuca sativa L. sėjamosioms salotoms;
Lycopersicon esculentum Mill. valgomiesiems pomidorams;
Petroselinum crispum (Mill.) Nyman ex A. W. Hill sėjamosioms petražolėms;
Phaseolus coccineus L. raudonžiedėms pupelėms;
Phaseolus vulgaris L. žemaūgėms daržinėms pupelėms,
vijoklinėms daržinėms pupelėms;
Pisum sativum L. (partim) raukšlėtiesiems žirniams,
apvaliesiems žirniams,
cukriniams žirniams;
Raphanus sativus L. valgomiesiems ridikams, valgomiesiems ridikėliams;
Rheum rhabarbarum L. daržoviniams rabarbarams;
Scorzonera hispanica L. valgomosioms gelteklėms;
Solanum melongena L. baklažanams;
Spinacia oleracea L. daržiniams špinatams;
Valerianella locusta (L.) Laterr. salotinėms sultenėms;

Vicia faba L. (partim) daržo pupoms;

Zea mays L. (partim) saldiesiems kukurūzams, kukurūzams, skirtiems gaminti spragėsius.

5. Reikalavimų aprašas taikomas superelitinei, elitinei, sertifikuotai, standartinei daržovių, sertifikuotai ir standartinei saugotinų daržovių veislių bei standartinei savitųjų daržovių veislių sėklai.

6. Reikalavimų aprašas netaikomas daržovių sėklai, kuri skirta eksportuoti į ne Europos Sąjungos valstybes (toliau – ne ES valstybės).

7. Daržovių sėklos tiekimu rinkai nelaikomi šie veiksmai:

7.1. sėklos tiekimas kontrolės institucijoms, siekiant atlikti oficialius tyrimus;

7.2. sėklos tiekimas paslaugų teikėjams, siekiant jas perdirbti ar fasuoti, numatant, kad paslaugų teikėjas neįgyja teisių į sėklą;

7.3. sėklos tiekimas tam tikromis sąlygomis paslaugų teikėjams, turint tikslą išauginti tam tikrą žemės ūkio žaliavą, skirtą pramoniniams tikslams, ar išauginti sėklą, skirtą tolesniam dauginimui. Šiuo atveju turi būti užtikrinta, kad paslaugų teikėjas neįgaus teisės į patiektą sėklą ar į gautą derlių. Sėklos tiekėjas turi pateikti Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Valstybinė augalininkystės tarnyba) sutarties ar jos atitinkamų dalių kopijas, sudarytas su paslaugų teikėju. Sutartyje turi būti nurodyta, kokius reikalavimus atitinka tiekiama sėkla.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

8. Reikalavimų apraše vartojamos sąvokos:

Daržovių genetinės įvairovės išsaugojimas *in situ* (toliau – išsaugojimas *in situ*) – daržovių genetinės įvairovės išsaugojimas natūralioje gamtinėje aplinkoje ir žemės ūkio aplinkoje, kurioje susidarė jų genetiniai požymiai.

Daržovių kilmės rajonas (toliau – kilmės rajonas) – rajonas, kuriame vietinė arba išsaugotina *in situ*, savitoji ir tausiai naudojama daržovių veislė buvo ilgai auginama ir prie kurio ji yra natūraliai prisitaikiusi.

Daržovių populiacijų genetinė erozija – tam tikros rūšies ar veislės daržovių genetinės įvairovės mažėjimas arba genetinio pagrindo menkėjimas populiacijoje dėl žmonių veiklos ar aplinkos pokyčių.

Daržovių sėkla – sėkla, skirta daržininkystės produkcijai gauti, bet ne dekoratyviniams augalams auginti.

Daržovių sėklinio pasėlio aprobavimas – daržovių sėklinio pasėlio veislinių savybių patikrinimas lauke, siekiant nustatyti pasėlių tinkamumą tam tikros veislės ir kategorijos daržovių sėklai išauginti.

Europos Bendrijos mažoji fasuotė – fasuotė, kurioje esančių daržovių sėkla sveria ne daugiau kaip:

ankštinių daržovių – 5 kg;

valgomųjų svogūnų, daržinių builių, vaistinių smidrų, lapinių burokėlių, raudonųjų burokėlių, ropių, tikrųjų arbūzų, moliūgų, aguročių, valgomųjų morkų, valgomųjų ridikų, valgomųjų ridikėlių, valgomųjų gelteklių, daržinių špinatų, salotinių sultenių – 500 g;

visų kitų daržovių rūšių – 100 g.

Įgaliotoji laboratorija – laboratorija, turinti Valstybinės augalininkystės tarnybos leidimą atlikti sėklos kokybės tyrimus.

Įgaliotasis aprobuotojas – asmuo, turintis Valstybinės augalininkystės tarnybos suteiktą leidimą aprobuoti sėklinius pasėlius.

Įgaliotasis bandinių ėmėjas – asmuo, turintis Valstybinės augalininkystės tarnybos leidimą imti sėklos bandinius iš sėklos siuntų.

Kontrolinis bandinys – sėklos bandinys, paimtas oficialiojo bandinių ėmėjo iš paruoštos sėklos siuntos, kuriai jau yra išduotas kokybės dokumentas arba iš kurios yra paimtas bandinys kokybės dokumentui gauti.

Savitoji daržovių veislė – auginti tam tikromis agrotechninėmis, klimato ar dirvožemio sąlygomis sukurta daržovių veislė, neturinti tikrosios vertės komercinei augalininkystei.

Oficialioji laboratorija – Valstybinės augalininkystės tarnybos laboratorija, kurioje atliekami sėklos kokybės tyrimai.

Oficialiosios priemonės – priemonės, kurias taiko Valstybinė augalininkystės tarnyba, tiekėjo prašymu aprobuodama pasėlius, atlikdama sėklos kokybės tyrimus, vegetacinius bandymus ir kitus su sėklos sertifikavimu susijusius veiksmus.

Oficialusis aprobuotojas – Valstybinės augalininkystės tarnybos specialistas, turintis teisę aprobuoti sėklinius pasėlius.

Oficialusis bandinių ėmėjas – Valstybinės augalininkystės tarnybos specialistas, turintis teisę imti bandinius iš sėklos siuntų.

Oficialioji priežiūra – priežiūra, kurią atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba, kontroliuodama įgaliotųjų aprobuotojų, bandinių ėmėjų ir laboratorijų darbą.

Saugotina daržovių veislė (toliau – saugotina veislė) **–** vietinė arba išsaugotina *in situ* ir tausiai naudojama daržovių veislė, kuriai gresia genetinė erozija ir kurios genetinius išteklius būtina išsaugoti.

Vegetacinis bandymas – bandymas, kuriuo tikrinama veislės tapatybė ir grynumas.

Vietinė daržovių veislė (toliau – vietinė veislė) – ilgai tam tikroje vietoje auginama daržovių veislė, išvesta liaudies selekcininkų ar susidariusi gamtinės (natūraliosios) atrankos būdu.

Kitos šiame reikalavimų apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatymas (Žin., 2001, Nr. 102-3623; 2004, Nr. 156-5687; 2010, Nr. 13-619), Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymas (Žin., 1999, Nr. 113-3285; 2010, Nr. 12-559), Lietuvos Respublikos augalų veislių apsaugos įstatymas (Žin., 2001, Nr. 104-3701) bei Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymas Nr. 3D-263 „Dėl Augalo pasą ir saugomas zonas reglamentuojančių taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 81-3711).

III. DARŽOVIŲ SĖKLOS KATEGORIJOS

9. Daržovių sėkla skirstoma į šias kategorijas:

9.1. superelitinė daržovių sėkla (sutrumpintai žymima A):

9.1.1. ruošiama selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

9.1.2. atitinkanti elitinei sėklai keliamus reikalavimus (atitiktį patvirtina Valstybinė augalininkystės tarnyba);

9.1.3. naudojama elitinei ir žemesnių kategorijų sėklai gauti;

9.2. elitinė daržovių sėkla (sutrumpintai žymima B):

9.2.1. ruošiama selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

9.2.2. atitinkanti elitinei sėklai keliamus reikalavimus (atitiktį patvirtina Valstybinė augalininkystės tarnyba);

9.2.3. naudojama sertifikuotai sėklai gauti;

9.2.4. atitinka 9.2.1–9.2.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, ir 2 priede nustatytas sąlygas taikant oficialiąsias priemones arba oficialią priežiūrą;

9.3. sertifikuota daržovių sėkla (sutrumpintai žymima C):

9.3.1. gaunama padauginus elitinę sėklą, selekcininkui arba jo įgaliotam atstovui prašant, iš aukštesnių daržovių sėklos kategorijų;

9.3.2. atitinkanti sertifikuotai sėklai keliamus reikalavimus (atitiktį patvirtina Valstybinė augalininkystės tarnyba);

9.3.3. kurios veislės tapatumą ir grynumą pasirinktinai tikrina Valstybinė augalininkystės tarnyba vegetacinių bandymų metu;

9.3.4. naudojama daržovėms išauginti;

9.3.5. atitinkanti 9.3.1–9.3.4 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant

oficialiąsias priemones arba oficialią priežiūrą;

9.4. standartinė daržovių sėkla (sutrumpintai žymima ST) :

9.4.1. atitinkanti standartinei sėklai keliamus reikalavimus;

9.4.2. kurios veislės tapatumą ir grynumą pasirinktinai tikrina Valstybinė augalininkystės tarnyba vegetacinių bandymų metu;

9.4.3. naudojama daržovėms išauginti;

9.5. saugotinos veislės sėkla:

9.5.1. išauginta iš sėklos pagal veislės palaikymo metodiką;

9.5.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, keliamas sertifikuotai sėklai, išskyrus minimalaus veislės grynumo reikalavimus, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.5.3. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, keliamas standartinei sėklai, išskyrus minimalaus veislės grynumo reikalavimus, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.5.4. turi pakankamą veislės grynumą;

9.5.5. išauginta kilmės rajone, išskyrus atvejus, nurodytus šio reikalavimų aprašo 11 punkte;

9.6. savitosios daržovių veislės sėkla:

9.6.1. veislės, įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą (toliau – Augalų veislių sąrašas) ar į Bendrąjį daržovių rūšių veislių katalogą (toliau – Bendrasis daržovių katalogas);

9.6.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, keliamas standartinei sėklai, išskyrus minimalaus veislės grynumo reikalavimus, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

9.6.3. turi pakankamą veislės grynumą.

IV. DARŽOVIŲ SĖKLOS SERTIFIKAVIMAS

10. Superelitinė, elitinė ir sertifikuota daržovių sėkla sertifikuojama, jeigu:

10.1. daržovių veislė įrašyta į Augalų veislių sąrašą, tvirtinamą Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus, ar į Bendrąjį daržovių katalogą;

10.2. asmenys, rinkai tiekiantys daržovių sėklą, atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

10.3. daržovių sėklos augintojas turi licencinę sutartį dėl sėklos tų veislių, kurioms taikoma teisinė apsauga;

10.4. sėklinis daržovių pasėlis ir daržovių sėklos siuntos kokybė atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas;

10.5. oficialusis ar įgaliotasis bandinių ėmėjas iš daržovių sėklos siuntos fasuotės paėmė bandinį pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos patvirtintą sėklos bandinių ėmimo metodiką;

10.6. daržovių sėklos siuntos fasuotė paženklinta oficialia etikete, kuri atitinka šio reikalavimų aprašo 4 priedo nuostatas;

10.7. daržovių sėklos kokybės tyrimai atlikti oficialiojoje ar įgaliotojoje laboratorijoje.

11. Valstybinė augalininkystės tarnyba sertifikuoja sėklą, jeigu:

11.1. ji išauginta tiesiogiai iš elitinės ar sertifikuotos sėklos, sertifikuotos vienoje ar keliose Europos Sąjungos valstybėse (toliau – ES valstybė) arba ne ES valstybėje, kurioje išaugintą sėklą Europos Sąjungos Taryba (toliau – Taryba) pripažino lygiaverte kaip ir išaugintą Bendrijoje, arba kuri buvo išauginta tiesiogiai sukryžminus ES valstybėje oficialiai sertifikuotą sėklą su toje ne ES valstybėje oficialiai sertifikuota elitine sėkla;

11.2. derlius nuimtas kitoje ES valstybėje;

11.3. pateikus prašymą, sertifikuojama kaip sertifikuota sėkla bet kurioje ES valstybėje, jei atliktas tos sėklos aprobavimas, atitinkantis 1 priede nustatytus atitinkamai kategorijai keliamus reikalavimus, ir jei laboratoriniai tyrimai rodo, kad ji atitinka 2 priede išdėstytus tai kategorijai keliamus reikalavimus.

12. Sėkla, išauginta tiesiogiai iš superelitinės daržovių sėklos, sertifikuojama kaip elitinė daržovių sėkla, jei ji atitinka tai kategorijai keliamus reikalavimus.

13. Saugotinų veislių sėkla sertifikuojama, jeigu:

13.1. veislės įrašytos į Augalų veislių sąrašą ar į Bendrąjį daržovių katalogą;

13.2. sėkla išauginta iš sėklos pagal veislės palaikymo metodiką;

13.3. asmenys, dauginantys ir tiekiantys rinkai sėklą (toliau – tiekėjas), atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

13.4. tiekėjas prieš kiekvieno auginimo sezono pradžią raštu pateikė informaciją Valstybinei augalininkystės tarnybai apie plotą, naudojamą išauginti saugotinos veislės sėklą, jo dydį ir jo vietą;

13.5. sėklinis saugotinos veislės pasėlis ir sėklos siuntos kokybė atitinka šiame reikalavimų apraše išdėstytas nuostatas;

13.6. sėkla supilta į fasuotes, kurias galima sandariai uždaryti;

13.7. oficialusis ar įgaliotasis bandinių ėmėjas iš saugotinos veislės sėklos siuntos fasuotės paėmė bandinį pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos patvirtintą sėklos bandinių ėmimo metodiką;

13.8. sėklos siuntos fasuotė paženklinta tiekėjo etikete, kuri atitinka šio aprašo 4 priedo 5 punkto nuostatas;

13.9. sėklos kokybės tyrimai atlikti oficialiojoje ar įgaliotojoje laboratorijoje;

13.10. sėkla išauginta kilmės rajone. Valstybinė augalininkystės tarnyba informuoja Europos Komisiją ir kitas ES valstybes apie patvirtintus kilmės rajonus.

Tais atvejais, kai kilmės rajonas yra daugiau nei vienoje ES valstybėje, jis nustatomas bendru ES valstybių sutarimu;

13.11. veislė palaikoma kilmės rajone;

13.12. prieš kiekvieną auginimo sezoną tiekėjai praneša Valstybinei augalininkystės tarnybai apie saugotinos veislės sėklai auginti naudojamus žemės plotus ir vietą.

14. Tais atvejais, kai saugotinos veislės sėkla kilmės rajone negali atitikti sertifikuotai sėklai keliamo reikalavimo, nurodyto šio reikalavimų aprašo 13.10 punkte, siekiant išauginti saugotinų veislių sėklą, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali patvirtinti papildomus rajonus.

15. Papildomuose rajonuose išaugintą sėklą leidžiama naudoti tik kilmės rajone.

16. Valstybinė augalininkystės tarnyba privalo pateikti Komisijai ir kitoms ES valstybėms informaciją apie siūlomus patvirtinti papildomus rajonus, kuriuose siekiama auginti saugotinų augalų veislių sėklą, nurodytą šio reikalavimų aprašo 14 punkte. Europos Komisija ir kitos ES valstybės per dvidešimt darbo dienų nuo šios informacijos gavimo gali pateikti klausimą svarstyti Žemės ūkio, sodininkystės, daržininkystės ir miškininkystės sėklos bei dauginamosios medžiagos nuolatiniam komitetui (toliau – nuolatinis komitetas) ir, jei būtina, nustatyti papildomiems rajonams apribojimus ar sąlygas. Tais atvejais, kai Europos Komisija ar kitos ES valstybės nepateikia prašymo klausimą dėl papildomų rajonų nustatymo svarstyti nuolatiniame komitete, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali patvirtinti papildomus saugotinos veislės sėklos auginimo rajonus.

17. Valstybinė augalininkystės tarnyba galutinai nesertifikuotą sėklą sertifikuoja, jeigu:

17.1. sėkla, kuri nuimta Bendrijoje ir kurią numatoma sertifikuoti pagal 11 punkto nuostatas, fasuojama ir ženklinama oficialia etikete, atitinkančia 5 priedo 1 ir 2 punktuose nustatytus reikalavimus ir pagal 74 punkto nuostatas, ir;

17.2. prie jos pridedamas oficialus dokumentas, atitinkantis 5 priedo 3 punkte nustatytus reikalavimus.

18. Valstybinė augalininkystės tarnyba taip pat gali oficialiai sertifikuoti ne ES valstybėje išaugintą sėklą, jeigu:

18.1. ji išauginta tiesiogiai iš elitinės ar sertifikuotos sėklos, oficialiai sertifikuotos vienoje ar keliose ES valstybėse arba ne ES valstybėje, kurioje išaugintą sėklą Taryba pripažino lygiaverte, kaip ir išaugintą Bendrijoje, arba kuri buvo išauginta tiesiogiai sukryžminus ES valstybėje oficialiai sertifikuotą sėklą su toje ne ES valstybėje oficialiai

sertifikuota elitine sėkla;

18.2. derlius nuimtas ne ES valstybėje;

18.3. pateikus prašymą, oficialiai sertifikuojama kaip sertifikuota sėkla tose ES valstybėse, kuriose išaugintą sėklą Taryba pripažino lygiaverte kaip ir išaugintą Bendrijoje, elitinė sėkla buvo išauginta ir oficialiai sertifikuota, jeigu atliktas tos sėklos aprobavimas, atitinkantis 1 priede nustatytus atitinkamai kategorijai keliamus reikalavimus, ir jei oficialus tyrimas rodo, kad ji atitinka 2 priede išdėstytus tai pačiai kategorijai keliamus reikalavimus.

19. Daržovių sėkla netvirtinama kaip standartinė, saugotinos veislės ar savitosios veislės standartinė sėkla, jei veislė neįrašyta į Augalų veislių sąrašą ar į Bendrąjį daržovių katalogą.

20. Kai superelitinės, elitinės, sertifikuotos kategorijos sėklinis daržovių bei saugotinų veislių sėklinis pasėlis ir sėklų bei saugotinų veislių sėklų siuntos atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, Valstybinė augalininkystės tarnyba išduoda Sėklos sertifikatą.

21. Valstybinė augalininkystės tarnyba, atlikdama veiksmus, susijusius su daržovių sėklos sertifikavimu, bendradarbiauja su Europos Komisijos pareigūnais bei ES valstybių institucijomis, atsakingomis už daržovių sėklos sertifikavimą.

V. REIKALAVIMAI SĖKLINIAMS PASĖLIAMS

22. Oficialiajam ar įgaliotajam aprobuotojui atliekant sėklinių pasėlių (pasodų ir sėklojų) ir saugotinų veislių sėklinių pasėlių aprobaciją, pasėlio savininkas privalo pateikti duomenis apie pasėtą daržovių sėklą arba dauginamąją medžiagą, lauko schemas, duomenis apie priešsėlius, sėjomainas, izoliacinius atstumus. Jei veislė nėra įrašyta į Augalų veislių sąrašą, o tik į Bendrąjį daržovių katalogą, pasėlio savininkas turi pateikti veislės aprašymą Valstybinei augalininkystės tarnybai.

23. Oficialusis aprobuotojas, atlikdamas saugotinų veislių sėklinių pasėlių aprobaciją, kontroliuoja atitiktį šio reikalavimų aprašo nuostatoms, ypač augalo veislę, saugotinų veislių sėklinių pasėlių auginimo vietą ir išaugintos saugotinos veislės sėklos kiekius.

24. Aprobuojama pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus metodinius nurodymus.

25. Daržovių ir saugotinų veislių sėklinis pasėlis turi atitikti šio reikalavimų aprašo 1 priedo ir šio skyriaus reikalavimus.

26. Daržovių bei saugotinų ir savitųjų daržovių veislių sėklinis pasėlis turi būti apsėtas sėkla, kurios vegetaciniai bandymai davė patenkinamų rezultatų. Vegetaciniai bandymai atliekami pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos patvirtintas metodikas. Saugotinų veislių vegetaciniai bandymai turi būti atlikti siekiant nustatyti veislės tapatumą ir grynumą.

27. Jeigu raudonųjų burokėlių ar lapinių burokėlių pasėlis yra apsėtas genetiškai vienadaigės veislės sėklomis, daugiadaigių sėklų veislės pasėlis turi būti priskirtas kitai grupei.

28. Valstybinė augalininkystės tarnyba, atsižvelgdama į šio reikalavimų aprašo 27 punkto nuostatą, daugiadaigių sėklų lapinių burokėlių veisles pagal joms būdingus požymius skirsto į 5 grupes:

28.1. I grupė – baltas lapkotis ir šviesiai žalias, nenudažytas antocianu lapalakštis;

28.2. II grupė – baltas lapkotis ir vidutiniškai ar tamsiai žalias, nenudažytas antocianu lapalakštis;

28.3. III grupė – žalias lapkotis ir vidutiniškai ar tamsiai žalias, nenudažytas antocianu lapalakštis;

28.4. IV grupė – rausvas lapkotis ir vidutiniškai ar tamsiai žalias lapalakštis;

28.5. V grupė – raudonas lapkotis ir lapalakštis, nudažytas antocianu.

29. Valstybinė augalininkystės tarnyba, atsižvelgdama į šio reikalavimų aprašo 27 punkto nuostatą, daugiadaigių sėklų raudonųjų burokėlių veisles skirsto į 6 grupes pagal šiuos joms būdingus požymius:

29.1. I grupė – išilginiame pjūvyje šaknis yra horizontalios elipsės formos, šaknies minkštimas raudonas arba purpurinis;

29.2. II grupė – išilginiame pjūvyje šaknis yra apvalios arba plačios elipsės formos, šaknies minkštimas baltas;

29.3. III grupė – išilginiame pjūvyje šaknis yra apvalios arba plačios elipsės formos, šaknies minkštimas geltonas;

29.4. IV grupė – išilginiame pjūvyje šaknis yra apvalios arba plačios elipsės formos, šaknies minkštimas raudonas arba purpurinis;

29.5. V grupė – išilginiame pjūvyje šaknis yra siaura, pailgos formos, šaknies minkštimas raudonas arba purpurinis;

29.6. VI grupė – išilginiame pjūvyje šaknis yra siaura, trikampės formos, šaknies minkštimas raudonas arba purpurinis.

30. Prieš sodinant turi būti atlikta šakniavaisinių daržovių A, B ir C kategorijų pasodų atranka.

31. Sėkliniuose pasėliuose turi būti laikomasi mažiausių leistinų atstumų tarp pasėlių, siekiant išvengti nepageidaujamo apsidulkinimo nuo kaimyninių augalų, kaip nurodyta šio reikalavimų aprašo 1 priede.

32. Aprobuojama atsižvelgus į pasėlio būklę ir daržovių augimo fazę, tinkamą apžiūrai atlikti.

33. Sėkliniai daržovių pasodai turi būti aprobuojami šakniavaisiams pasiekus techninę brandą, sėklojai – prieš žydėjimą (žiedpumpuriams susiformavus).

34. Atliekama bent viena sėklinių daržovių bei saugotinų veislių sėklinių pasėlių apžiūra.

35. Sėkliniai pasėliai turi būti tapatūs ir gryni pagal individų charakteristikas. Saugotinų veislių sėkliniai pasėliai turi būti tapatūs.

36. Valstybinės augalininkystės tarnybos direktorius tvirtina oficialiųjų ir įgaliotųjų aprobuotojų ir oficialiųjų ar įgaliotųjų bandinių ėmėjų sąrašus bei nustato jiems keliamus reikalavimus.

VI. DARŽOVIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMAI

37. Daržovių sėklos veislės grynumas turi atitikti reikalavimus, nustatytus Daržovių aprobavimo metodiniuose nurodymuose, kuriuos tvirtina Valstybinės augalininkystės tarnybos direktorius.

38. Superelitinė, elitinė, sertifikuota ir standartinė daržovių sėkla turi atitikti šio reikalavimų aprašo 2 priedo rodiklius. Daržovių sėkla, dėl kurios įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, turi atitikti šio reikalavimų aprašo 42–44 punktuose ir 2 priede nustatytus reikalavimus.

39. Saugotinų veislių sėklos tyrimai atliekami siekiant nustatyti, ar minėtoji sėkla atitinka sertifikuotai sėklai keliamus reikalavimus. Tyrimai atliekami pagal patvirtintus tarptautinius metodus, o jei tokių metodų nėra, taikant atitinkamus nacionalinius metodus.

40. Saugotinų veislių sėklos tyrimai atliekami siekiant nustatyti, ar minėtoji sėkla atitinka standartinei sėklai keliamus reikalavimus. Tyrimai atliekami pagal patvirtintus tarptautinius metodus, o jei tokių metodų nėra, taikant atitinkamus nacionalinius metodus.

41. Savitųjų daržovių veislių sėklos tyrimai atliekami siekiant patikrinti, ar minėtoji sėkla atitinka standartinei sėklai keliamus reikalavimus. Tyrimai atliekami pagal patvirtintus tarptautinius metodus, o jei tokių metodų nėra, taikant atitinkamus nacionalinius metodus.

42. Daržovių sėkloje negali būti gyvų erkių *Acarina*.

43. Daržovių sėklos daigumo galiojimo laikas yra vieneri metai, daržovių sėklos daigumo hermetinėje fasuotėje galiojimo laikas – dveji metai.

44. Ankštinių daržovių sėkla negali būti užsikrėtusi gyvais grūdinukais:

44.1. *Acanthoscelides obtectus* Sag.;

44.2. *Bruchus affinis* Froel.;

44.3. *Bruchus atomarius* L.;

44.4. *Bruchus pisorum* L.;

44.5. *Bruchus rufimanus* Boh.

45. Daržovių hibridinių (H) veislių mažiausias bandinio svoris turi būti ne mažesnis kaip 5 g, jį turi sudaryti ne mažiau kaip 400 sėklų.

46. Daržovių ir saugotinų veislių sėklos bandiniai imami iš vienarūšių siuntų. Didžiausias daržovių sėklos siuntos svoris ir mažiausias bandinio svoris nurodyti šio reikalavimų aprašo 3 priede.

47. Daržovių sėklos kokybei nustatyti ir vegetaciniams bandymams atlikti bandinys turi būti atrenkamas iš vienarūšės siuntos.

48. Už rinkai tiekiamų sertifikuotos ir standartinės daržovių sėklos siuntų, sufasuotų į EB mažąsias fasuotes, kokybės rodiklius yra atsakingas daržovių sėklos tiekėjas.

49. Valstybinė augalininkystės tarnyba sertifikuoja ir leidžia tiekti rinkai elitinę daržovių sėklą, kuri neatitinka daigumo reikalavimų, nurodytų 2 priede. Šiuo atveju tiekėjas etiketėje nurodo daigumo procentą, tiekėjo pavadinimą, adresą bei referencinį daržovių sėklos siuntos numerį. Šis reikalavimas netaikomas daržovių sėklai, importuotai iš ne ES valstybių.

50. Bandiniai iš sertifikavimui skirtų daržovių sėklos siuntų turi būti imami oficialiai arba oficialiai prižiūrint pagal patvirtintus metodus.

VII. EUROPOS BENDRIJOS LYGINAMIEJI BANDYMAI

51. Europos Bendrijos lyginamieji bandymai atliekami Bendrijoje siekiant atlikti tiekiamos rinkai daržovių sėklos bandinių vegetacinius bandymus, kurių tikslas – suderinti sertifikavimo metodus bei patikrinti, ar daržovių sėkla atitinka nustatytus reikalavimus. Gali būti atliekami šie Bendrijos lyginamieji bandymai:

51.1. ne ES valstybėse nuimtos daržovių sėklos;

51.2. ekologinei žemdirbystei tinkančios daržovių sėklos;

51.3. daržovių sėklos, tiekiamos rinkai dėl apsaugos vietoje ir subalansuoto genetinių išteklių naudojimo.

52. Europos Sąjungos Komisija imasi būtinų priemonių lyginamiesiems bandymams atlikti. Nuolatiniam komitetui Europos Sąjungos Komisija praneša apie bandymų atlikimo technines priemones bei bandymų rezultatus.

53. Europos Sąjunga gali finansuoti 51 punkte numatytų bandymų atlikimą. Piniginis įnašas turi neviršyti biudžeto valdymo institucijos patvirtintų metinių asignavimų.

54. Bandymai, kurie gali būti finansuojami iš Europos Sąjungos lėšų, bei išsamios finansavimo taisyklės nustatomos remiantis Europos Sąjungos Komisijos sprendimu.

55. 51 punkte numatytus bandymus gali atlikti tik valstybės institucijos arba valstybės įgalioti juridiniai asmenys.

VIII. TIEKIAMOS RINKAI DARŽOVIŲ SĖKLOS REIKALAVIMAI

56. Rinkai tiekiama superelitinė, elitinė, sertifikuota ir standartinė sėkla bei saugotinų ir savitųjų daržovių veislių sėkla, jei veislė yra įrašyta į Augalų veislių sąrašą ar į Bendrąjį daržovių katalogą.

57. Superelitinės, elitinės ir sertifikuotos raudonųjų burokėlių (*Beta vulgaris* L. var. *conditiva* Alef.), lapinių burokėlių (*Beta vulgaris* L. var. *vulgaris*), žemaūgių daržinių pupelių ir vijoklinių daržinių pupelių (*Phaseolus vulgaris* L.) sėklos siuntos fasuotės, kurios skirtos tolesniam dauginimui, privalo būti tiekiamos rinkai paženklintos Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketėmis ir augalo pasais. Standartinė daržovių sėkla gali būti tiekiama rinkai be augalo paso.

58. Iš ne ES valstybių įvežama daržovių sėkla turi būti Tarybos sprendimu pripažinta lygiaverte, kaip ir išauginta Bendrijoje.

59. Rinkai tiekiamos superelitinės, elitinės ir sertifikuotos daržovių sėklos, išskyrus mažąsias daržovių sėklos fasuotes. Daržovių sėklos fasuotės turi būti paženklintos Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketėmis.

60. Rinkai tiekiamos standartinės ir sertifikuotos EB mažosios fasuotės turi būti paženklintos tiekėjo etikete arba spausdinta informacija ant daržovių sėklos fasuotės.

61. Asmenys, atsakingi už tiekiamos rinkai standartinės daržovių sėklos etikečių tvirtinimą, privalo:

61.1. pranešti Valstybinei augalininkystės tarnybai apie veiklos pradžios ir pabaigos datas;

61.2. saugoti įrašus apie visas standartinės daržovių sėklos siuntas ir sudaryti sąlygas Valstybinei augalininkystės tarnybai juos patikrinti ne mažiau kaip trejus metus;

61.3. ne mažiau kaip trejus metus leisti Valstybinei augalininkystės tarnybai paimti veislių, kurių nereikia palaikyti, daržovių sėklos kontrolinius bandinius;

61.4. ne mažiau kaip dvejus metus imti bandinius iš kiekvienos tiekiamos rinkai daržovių sėklos siuntos ir sudaryti sąlygas Valstybinei augalininkystės tarnybai juos tikrinti.

62. Rinkai tiekiama superelitinė, elitinė, sertifikuota ir standartinė daržovių sėkla, kai atliktas visas veislių išskirtinumo, vienodumo ir stabilumo tyrimų (toliau – IVS tyrimai) ciklas. Augalų veislių sąraše ši veislė žymima „a“ raide.

63. Rinkai tiekiama tik standartinė daržovių sėkla, kurios veislių IVS tyrimai atliekami vadovaujantis selekcininko atliktu veislės aprašymu ir atliekamas ne visas IVS tyrimų ciklas. Augalų veislių sąraše ši veislė žymima „b“ raide.

64. Vegetaciniais bandymais nustačius, kad daržovių sėkla neatitinka veislės tapatumo ir grynumo sąlygų, Valstybinė augalininkystės tarnyba uždraudžia tokią sėklą tiekti rinkai.

65. Daržovių sėkla laikoma siuntomis atskirai pagal rūšis ir kategorijas. Kiekvienai sertifikuotai daržovių sėklos siuntai, išskyrus EB mažąsias sertifikuotos kategorijos sėklos fasuotes, suteikiamas numeris, susidedantis iš:

65.1. apskrities (auginimo vietovės) pavadinimo (santrumpa);

65.2. tiekėjo registracijos numerio;

65.3. daržovių siuntos eilės numerio;

65.4. šalies kodo (LT).

66. Daržovių sėklą, išskyrus paprastąją trūkažolę, leidžiama tiekti rinkai elitinės, sertifikuotos ar standartinės kategorijos. Rinkai tiekiama elitinė ar sertifikuota paprastosios trūkažolės sėkla.

67. Tiekti rinkai perdirbti skirtą daržovių sėklą galima, jei užtikrinamas jos tapatumas.

68. Tiekėjas, rinkai tiekdamas pagal šio reikalavimų aprašo 48 punkte nurodytą sąlygą elitinę daržovių sėklą, kuri neatitinka šio reikalavimų aprašo 2 priede nurodytų daigumo rodiklių, etiketėje privalo nurodyti savo pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, adresą, daržovių sėklos siuntos numerį bei daržovių sėklos daigumą.

69. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja daržovių sėklą rinkoje, siekdama nustatyti, ar tiekėjai laikosi nuostatų, nurodytų šiame reikalavimų apraše.

70. Valstybinė augalininkystės tarnyba gali sertifikuoti:

70.1. superelitinę, elitinę ir sertifikuotą sėklą, kurių kokybės, ypač daigumo, tyrimai, nurodyti šio reikalavimų aprašo 2 priede, nebaigti atlikti. Tokia sėkla sertifikuojama tik tiekėjui pateikus išankstinius daržovių sėklos kokybės tyrimų rezultatus bei šią informaciją:

70.1.1. pirmojo pirkėjo vardą, pavardę/ pavadinimą;

70.1.2. pirmojo pirkėjo adresą/buveinę;

70.2. elitinę daržovių sėklą, kuri neatitinka šio reikalavimų aprašo 2 priede išdėstytų daigumo rodiklių ir leisti rinkai tiekti. Šiuo atveju etiketėje nurodomas daigumas, tiekėjo vardas ir pavardė / pavadinimas, adresas / buveinė bei sėklos siuntos numeris.

71. Tiekėjas yra atsakingas, kad rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybė atitiktų šio reikalavimų aprašo 2 priede nurodytus kokybės rodiklius.

72. Šio reikalavimų aprašo 70 punkto nuostatos netaikomos daržovių sėklai, importuotai iš ne ES valstybių.

73. Remdamasi Europos Sąjungos Komisijos sprendimu, Valstybinė augalininkystės tarnyba leidžia rinkai tiekti:

73.1. nedidelį daržovių sėklos kiekį moksliniams tikslams ar selekciniam darbui;

73.2. nustatytu laikotarpiu tos daržovių sėklos veislę, dėl kurios ne mažiau kaip vienoje šalyje narėje yra pateikta paraiška dėl įrašymo į Augalų veislių sąrašą ir apie kurią buvo pateikta speciali techninė informacija.

74. Genetiškai modifikuotos veislės atveju veislė įtraukiama į Augalų veislių sąrašą tik tada, jei buvo imtasi visų tinkamų priemonių, siekiant išvengti neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai.

75. Superelitinė, elitinė, sertifikuota ir standartinė, bei saugotinų ir savitųjų veislių daržovių sėkla turi būti tiekiama rinkai tik vienarūšėmis siuntomis bei sandariose fasuotėse. Fasuotes ženklina Valstybinė augalininkystės tarnyba, o saugotinų veislių sėklos fasuotes – tiekėjas. Jos turi būti paženklintos taip, kad nebūtų galima atidaryti nepažeidus ženklinimo sistemos. Fasuotės ženklinamos prie jų pritvirtinant etiketes.

76. Genetiškai modifikuotos veislės sėklos atveju etiketėje ir sertifikate pagal šio reikalavimų aprašo nuostatas aiškiai nurodoma, kad ši veislė yra genetiškai modifikuota.

77. Tiekėjai prekybiniame kataloge nurodo, kad veislė yra genetiškai modifikuota.

78. Selekcininkui pageidaujant, genealoginių komponentų aprašymas yra laikoma konfidencialia informacija.

79. Tiekiant rinkai daugiau kaip 2 kg daržovių sėklos, kuri yra importuota iš ne ES valstybių, ant daržovių sėklos fasuotės etiketės turi būti pateikta ši informacija:

79.1. rūšis;

79.2. veislė;

79.3. kategorija;

79.4. sėklos išauginimo šalis ir institucija, atsakinga už sėklos sertifikavimą;

79.5. šalis siuntėja;

79.6. importuotojas;

79.7. sėklos kiekis.

80. Valstybinė augalininkystės tarnyba, remdamasi Tarybos sprendimu, nustatytu laikotarpiu leidžia tiekti rinkai:

80.1. daržovių sėklą, neatitinkančią tai kategorijai keliamų reikalavimų;

80.2. daržovių veislę (-es), neįtrauktą (-as) į Augalų veislių sąrašą ar Bendrąjį daržovių katalogą. Šiais atvejais daržovių sėklos etiketė turi būti rudos spalvos ir joje nurodoma, kad šiai sėklai taikomi žemesni, negu išdėstyti šio reikalavimų aprašo 2 priede, reikalavimai.

81. Fasuotes, paženklintas Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketėmis, gali perženklinti tik Valstybinė augalininkystės tarnyba. Ženklindama sėklos fasuotes pakartotinai, Valstybinė augalininkystės tarnyba ant fasuotės klijuoja lipduką, kuriame nurodomas pakartotinio ženklinimo faktas, data ir Valstybinės augalininkystės tarnybos pavadinimas.

82. Ant tiekiamos rinkai daržovių sėklos, dėl kurios įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, fasuočių tvirtinama oranžinės spalvos etiketė, kurioje turi būti viena iš oficialių Europos Bendrijos kalbų pateikta informacija:

82.1. sėklos siuntos numeris;

82.2. ženklinimo data (metai, mėnuo);

82.3. augalo rūšis;

82.4. veislės pavadinimas ir paraiškos numeris (tiekėjo pateiktos ir įregistruotos paraiškos Valstybinėje augalininkystės tarnyboje numeris);

82.5. nuoroda „į Augalų veislių sąrašą neįrašyta veislė“;

82.6. jeigu veislė genetiškai modifikuota, žodžiai „Genetiškai modifikuota veislė“;

82.7. deklaruojamas neto ar bruto svoris arba grynos daržovių sėklos skaičius ar daržovių sėklų grupių skaičius;

82.8. jei daržovių sėklos yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris santykis tarp grynojo daržovių sėklos svorio ir bendro svorio.

83. Asmenys, atsakingi už rinkai tiekiamos standartinės daržovių sėklos, dėl kurios įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, etikečių tvirtinimą ar informacijos ant fasuočių spausdinimą ar

įspaudimą, privalo:

83.1. pranešti Valstybinei augalininkystės tarnybai apie veiklos pradžios ir pabaigos datas;

83.2. saugoti įrašus ne mažiau kaip trejus metus apie visas standartinės daržovių sėklos, dėl kurios įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, siuntas, o Valstybinė augalininkystės tarnyba pasirinktinai tikrina įrašus;

83.3. imti bandinius iš kiekvienos tiekiamos rinkai skirtos standartinės daržovių sėklos, dėl kurios įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, siuntos bei leisti Valstybinei augalininkystės tarnybai pasirinktinai imti bandinius iš šių siuntų.

84. Etiketės spalva žymi sėklos kategoriją:

84.1. superelitinės A – balta su violetine 5 mm pločio įžambia juosta nuo kairiojo viršutinio kampo į dešinįjį apatinį;

84.2. elitinės B – balta;

84.3. sertifikuotos C – mėlyna;

84.4. standartinės ST – tamsiai geltona.

85. Naudojant etiketę su skylute, virvutės galai turi būti užplombuoti.

86. Daržovių sėkla parduodama supilta į medžiaginę, popierinę ar kitokios tinkamos fasuoti medžiagos fasuotę. Fasuotė turi būti švari, sausa, nesuplyšusi ir neužkrėsta kenkėjais.

87. Sertifikuotos ir standartinės daržovių sėklos siuntos perfasuojamos į EB mažąsias fasuotes, kontroliuojant Valstybinei augalininkystės tarnybai. Apie šių sėklų perfasavimą turi būti iš anksto raštu pranešama Valstybinei augalininkystės tarnybai.

88. Saugotinų veislių daržovių sėklą leidžiama tiekti rinkai, jei laikomasi šių reikalavimų:

88.1. išauginta kilmės rajone ar patvirtintuose papildomuose rajonuose. Išaugintą saugotinų veislių daržovių sėklą patvirtintuose papildomuose rajonuose leidžiama naudoti tik kilmės rajone, išskyrus atvejus, nurodytus šio reikalavimų aprašo 88.3 punkte;

88.2. tiekiamos rinkai kilmės rajone;

88.3. saugotinų veislių daržovių sėklą leidžiama tiekti rinkai patvirtintuose Lietuvos Respublikos teritorijos papildomuose rajonuose tais atvejais, jei papildomuose rajonuose yra panašios kilmės rajonui natūralios ar pusiau natūralios tos veislės buveinės.

89. Patvirtintuose kilmės rajonuose Valstybinė augalininkystės tarnyba turi užtikrinti, kad kilmės rajone būtų paliktas daržovių sėklos kiekis, nurodytas šio aprašo 90 punkte, siekiant išsaugoti saugotiną veislę kilmės rajone.

90. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja, kad tiekiamos rinkai saugotinos veislės sėkla apsėti plotai neturi viršyti 6 priede nurodyto kiekio, leistino auginti šalies mastu. Tais atvejais, kai viršijamas plotas, nurodytas 6 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba nustato kiekvienam tiekėjui leidžiamus tiekti rinkai vegetacijos sezono metu saugotinos veislės sėklos kiekius.

91. Tiekiamos rinkai savitųjų daržovių veislių sėklos mažų fasuočių svoris turi būti ne didesnis už 7 priede pagal augalo rūšį nurodytą didžiausią fasuotės svorį (neto).

92. Tiekėjai informuoja Valstybinę augalininkystės tarnybą apie kiekvienos rinkai pateiktos saugotinų ar savitųjų daržovių veislių sėklos kiekius per kiekvieną auginimo sezoną.

93. Valstybinė augalininkystės tarnyba, vykdydama oficialią sėklos auginimo ir tiekimo rinkai stebėseną, ypač atkreipdama dėmesį į veislę, sėklos auginimo vietoves ir kiekį, užtikrina, kad sėkla atitiktų šio skyriaus nuostatas.

94. Valstybinė augalininkystės tarnyba, Europos Komisijai ar kitoms ES valstybėms paprašius, informuoja apie saugotinų ir savitųjų daržovių veislių sėklos, tiekiamos rinkai Lietuvos Respublikoje, kiekius.

IX. REIKALAVIMAI ĮGALIOTIESIEMS APROBUOTOJAMS

95. Įgaliotasis aprobuotojas privalo turėti įgaliotojo aprobuotojo leidimą, kurį išduoda Valstybinė augalininkystės tarnyba, būti kvalifikuotas ir raštu pateikti pasižadėjimą, kuriuo įgaliotasis aprobuotojas pasižada laikytis aprobavimo metodinių nurodymų. Įgaliotasis aprobuotojas negali turėti asmeninės naudos, susijusios su aprobavimo atlikimu.

96. Įgaliotąjį aprobuotoją kontroliuoja oficialusis aprobuotojas.

97. Daržovių sėkliniai pasėliai turi būti apsėti daržovių sėkla, kurios vegetaciniai bandymai yra atlikti ir šių bandymų rezultatai yra patenkinami.

98. Oficialusis aprobuotojas privalo kontroliuoti ne mažiau kaip 5 proc. įgaliotojo aprobuotojo aprobuotų sėklinių pasėlių.

99. Vegetaciniams bandymams ir atitinkamais atvejais daržovių sėklos tyrimams oficialiojoje laboratorijoje dėl veislės tapatumo ir veislinio grynumo patikrinimo imami bandiniai iš daržovių sėklos siuntų.

100. Oficialiajam aprobuotojui nustačius, kad įgaliotasis aprobuotojas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė aprobavimo metodikos nurodymus, jam pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarkos aprašą turi būti laikinai sustabdomas leidimas aprobuoti sėklinius pasėlius ir paskiriamas atitinkamas mokymo kursas, kurį išklausęs įgaliotasis aprobuotojas privalo išlaikyti egzaminą. Jei nuo pažeidimo nustatymo datos pažeidimas per metus pasikartoja, įgaliotajam aprobuotojui panaikinamas įgaliotojo aprobuotojo leidimas. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos daržovių sėklos sertifikavimas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

X. REIKALAVIMAI ĮGALIOTIESIEMS BANDINIŲ ĖMĖJAMS

101. Įgaliotasis bandinių ėmėjas privalo turėti įgaliotojo bandinių ėmėjo leidimą, kurį išduoda Valstybinė augalininkystės tarnyba.

102. Įgaliotasis bandinių ėmėjas privalo turėti reikiamą kvalifikaciją, kuri įgyjama mokymo kursuose, surengtuose pagal oficialiesiems bandinių ėmėjams taikomus reikalavimus, išlaikius kvalifikacinius egzaminus.

103. Įgaliotieji bandinių ėmėjai gali būti:

103.1. nepriklausomi fiziniai asmenys;

103.2. fizinių arba juridinių asmenų, neužsiimančių daržovių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, samdomi fiziniai asmenys;

103.3. fizinių arba juridinių asmenų, užsiimančių daržovių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, samdomi fiziniai asmenys. Šiuo atveju įgaliotasis bandinių ėmėjas bandinius gali imti tik iš daržovių sėklos siuntų, pagamintų šių fizinių arba juridinių asmenų vardu, išskyrus atvejus, kai fiziniai arba juridiniai asmenys, užsiimantys daržovių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, ir Valstybinė augalininkystės tarnyba susitaria kitaip.

104. Įgaliotąjį bandinių ėmėją, imantį daržovių sėklos bandinius, kontroliuoja oficialusis bandinių ėmėjas. Imant bandinius automatiniu būdu, turi būti laikomasi procedūrų, patvirtintų Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu, ir tai atliekama oficialiesiems bandinių ėmėjams prižiūrint.

105. Oficialiosios priežiūros pagal 104 punktą taikymo tikslams oficialieji daržovių sėklos bandinių ėmėjai ima kontrolinius bandinius iš dalies daržovių sėklos, kuri skirta sertifikuoti, siuntų. Ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 proc. Minėtoji dalis turi būti kuo lygiau paskirstoma tarp tiekėjų, pateikusių daržovių sėklą sertifikuoti, bei atsižvelgiama į rūšis. Taip pat taikoma oficialioji priežiūra ir kitiems dalykams ištirti. Kontrolinis bandinys neimamas automatiniu būdu. Kontroliniai bandiniai palyginami su sėklos bandiniais, paimtais iš tos pačios siuntos taikant oficialiąją priežiūrą.

106. Oficialiajam bandinių ėmėjui nustačius, kad įgaliotasis bandinių ėmėjas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė bandinių ėmimo metodikos nurodymus, jo leidimas imti daržovių sėklos bandinius pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarkos aprašą

turi būti laikinai sustabdomas ir paskiriamas atitinkamas mokymo kursas, kurį išklausęs įgaliotasis bandinių ėmėjas privalo išlaikyti egzaminą. Jei nuo pažeidimo nustatymo datos pažeidimas per metus pasikartoja, įgaliotajam bandinių ėmėjui panaikinamas įgaliotojo bandinių ėmėjo leidimas. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos daržovių sėklos sertifikavimas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

XI. REIKALAVIMAI ĮGALIOTOSIOMS LABORATORIJOMS

107. Įgaliotoji laboratorija privalo turėti Valstybinės augalininkystės tarnybos išduotą leidimą, suteikiantį teisę atlikti daržovių sėklos kokybės tyrimus.

108. Įgaliotoji laboratorija privalo:

108.1. turėti techninio vadovavimo sėklų tyrimų laboratorijai kvalifikaciją atitinkantį darbuotoją, kuris tiesiogiai atsakytų už laboratorijos techninę veiklą;

108.2. turėti reikiamos kvalifikacijos darbuotoją, kuri įgyjama mokymo kursuose, surengtuose pagal oficialiosios laboratorijos darbuotojams taikomus reikalavimus, išlaikius kvalifikacinius egzaminus;

108.3. būti įkurta patalpose ir turėti įrangą, kurią Valstybinė augalininkystės tarnyba laiko tinkama daržovių sėklai tirti.

109. Įgaliotoji laboratorija gali būti:

109.1. nepriklausoma;

109.2. priklausanti juridiniam asmeniui, užsiimančiam daržovių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai. Šiuo atveju įgaliotoji laboratorija gali tirti tik daržovių sėklos siuntas, kurias pagamino šio juridinio asmens vardu, išskyrus atvejus, kai minėtas juridinis asmuo, prašymą dėl daržovių sėklos sertifikavimo padavęs asmuo ir Valstybinė augalininkystės tarnyba susitaria kitaip.

110. Įgaliotosios laboratorijos veiklą, susijusią su daržovių sėklos tyrimais, kontroliuoja Valstybinė augalininkystės tarnyba.

111. Oficialiosios priežiūros pagal 110 punktą taikymo tikslams kontroliuojama daržovių sėklos, skirtos sertifikuoti, siuntų dalis. Ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 proc. Minėtoji dalis turi būti kuo lygiau paskirstoma tarp tiekėjų, pateikusių daržovių sėklą sertifikuoti, bei atsižvelgiama į pateiktas rūšis. Taip pat gali būti skirta ir kitiems dalykams ištirti.

112. Oficialiajai laboratorijai nustačius, kad įgaliotoji laboratorija tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė oficialius daržovių sėklos kokybės tyrimų metodikos nurodymus, jai pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarką turi būti laikinai sustabdomas arba panaikinamas leidimas atlikti daržovių sėklos kokybės tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos daržovių sėklos sertifikavimas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

XII. DARŽOVIŲ SĖKLOS LAIKYMO REIKALAVIMAI

113. Daržovių sėklos siuntos turi būti laikomos uždarose, neužkrėstose kenkėjais ir jų lervomis patalpose.

114. Fasuotės kraunamos į rietuves. Kiekviena siunta kraunama į atskirą rietuvę ant padėklų.

115. Rietuvės aukštis turi būti ne didesnis kaip 12 maišų, sukrautų vienas ant kito.

116. Tarp rietuvių ir sienos paliekami tarpai praeiti ir pravažiuoti.

_____

Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo
1 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 24 d. įsakymo Nr. 3D-1024 redakcija)

MAŽIAUSI ATSTUMAI TARP PASĖLIŲ

Pasėlis	Mažiausias atstumas, m
***Beta vulgaris**:*	
- nuo bet kokių *Beta* genties žiedadulkių, nenurodytų toliau;	1000
- nuo to paties porūšio veislių, priskiriamų skirtingai veislių grupei, žiedadulkių:	
auginant elitinę sėklą;	1000
auginant sertifikuotą sėklą;	600
- nuo to paties porūšio veislių, priskiriamų tai pačiai veislių grupei, žiedadulkių:	
auginant elitinę sėklą;	600
auginant sertifikuotą sėklą	300
Brassica spp.:	
- nuo svetimų žiedadulkių, kurios gali pabloginti *Brassica* spp. rūšies veisles:	
auginant elitinę sėklą;	1000
auginant sertifikuotą sėklą;	600
- nuo svetimų žiedadulkių, kurios gali susikryžminti su *Brassica* spp. rūšimis:	
auginant elitinę sėklą;	500
auginant sertifikuotą sėklą	300
Paprastosios trūkažolės (perdirbti skirtos trūkažolės):	
- nuo žiedadulkių iš tų pačių genčių ar kitų veislių porūšių;	1000
- nuo žiedadulkių iš kitos pramoninės trūkažolės veislės:	
auginant elitinę sėklą;	600
auginant sertifikuotą sėklą	300
Kitos daržovių rūšys:	
- nuo kitų pašalinių žiedadulkių šaltinių, pabloginančių veisles dėl susikryžminimo:	
auginant elitinę sėklą;	500
auginant sertifikuotą sėklą;	300
- nuo kitų pašalinių žiedadulkių šaltinių, galinčių susikryžminti su kitų augalų rūšių veislėmis:	
auginant elitinę sėklą;	300
auginant sertifikuotą sėklą	100

_____

Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo
2 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 24 d. įsakymo Nr. 3D-1024 redakcija)

DARŽOVIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMAI

Augalų rūšys		Mažiausias analitinis grynumas (švarumas) (svoris, %)	Didžiausias kitų augalų rūšių sėklos kiekis (svoris, %)	Mažiausias daigumas (kamuolėliai ar gryna sėkla, %)
lotyniškas pavadinimas	lietuviškas pavadinimas			
1	2	3	4	5
Allium cepa	valgomieji svogūnai, askaloniniai česnakai	97	0,5	70
Allium fistulosum	tuščialaiškiai česnakai	97	0,5	65
Allium porrum	daržiniai porai	97	0,5	65
Allium sativum	valgomieji česnakai	97	0,5	65
Allium schoenoprasum	laiškiniai česnakai	97	0,5	65
Anthriscus cerefolium	daržiniai builiai	96	1	70
Apium graveolens	valgomieji salierai	97	1	70
Asparagus officinalis	vaistiniai smidrai	96	0,5	70
Beta vulgaris	Cheltenhamo burokėliai	97	0,5	50 (kamuolėlių)
Beta vulgaris	raudonieji burokėliai, lapiniai burokėliai (išskyrus Cheltenhamo burokėlius)	97	0,5	70 (kamuolėlių)
Brassica oleracea	žiediniai kopūstai	97	1	70
Brassica oleracea	garbanotieji kopūstai, brokoliai, briuseliniai kopūstai, savojiniai kopūstai, baltieji gūžiniai kopūstai, raudonieji gūžiniai kopūstai, ropiniai kopūstai (išskyrus žiedinius kopūstus)	97	1	75
Brassica rapa	kininiai bastučiai	97	1	75
Brassica rapa	ropės	97	1	80
Capsicum annuum	vienametės paprikos	97	0,5	65
Cichorium intybus (partim)	salotinės trūkažolės, itališkosios trūkažolės	95	1,5	65
Cichorium intybus (partim)	paprastosios trūkažolės (perdirbti skirtos trūkažolės)	97	1	80
Cichorium endivia	salotinės garbanotosios	95	1	65

Augalų rūšys		Mažiausias analitinis grynumas (švarumas) (svoris, %)	Didžiausias kitų augalų rūšių sėklos kiekis (svoris, %)	Mažiausias daigumas (kamuolėliai ar gryna sėkla, %)
lotyniškas pavadinimas	lietuviškas pavadinimas			
1	2	3	4	5
	trūkažolės, salotinės plačialapės trūkažolės			
Citrullus lanatus	tikrieji arbūzai	98	0,1	75
Cucumis melo	sėjamieji melionai	98	0,1	75
Cucumis sativus	paprastieji ilgavaisiai agurkai, paprastieji trumpavaisiai agurkai	98	0,1	80
Cucurbita maxima	moliūgai	98	0,1	80
Cucurbita pepo	aguročiai, cukinijos	98	0,1	75
Cynara cardunculus	daržoviniai artišokai, dygieji artišokai	96	0,5	65
Daucus carota	valgomosios morkos, pašarinės morkos	95	1	65
Foeniculum vulgare	paprastieji pankoliai	96	1	70
Latuca savita	sėjamosios salotos	95	0,5	75
Lycopersicon esculentum	valgomieji pomidorai	97	0,5	75
Petroselinum crispum	sėjamosios petražolės	97	1	65
Phaseolus coccineus	raudonžiedės pupelės	98	0,1	80
Phaseolus vulgaris	žemaūgės daržinės pupelės, vijoklinės daržinės pupelės	98	0,1	75
Pisum sativum	raukšlėtieji žirniai, apvalieji žirniai, cukriniai žirniai	98	0,1	80
Raphanus sativus	valgomieji ridikai, valgomieji ridikėliai	97	1	70
Rheum rhabarbarum	daržoviniai rabarbarai	97	0,5	70
Scorzonera hispanica	valgomosios gelteklės	95	1	70
Solanum melongena	baklažanai	96	0,5	65
Spinacia oleracea	daržiniai špinatai	97	1	75
Valerianella locusta	salotinės sultenės	95	1	65
Vicia faba	daržo pupos	98	0,1	80
Zea mays	saldieji kukurūzai, kukurūzai, skirti spragėsiams gaminti	98	0,1	85

Zea mays veislių nurodytas mažiausias daigumas sumažinamas iki 80 proc. grynos sėklos. Oficialiojoje ar tiekėjo etiketėje nurodomas mažiausias daigumas – 80 proc.

_____

Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo 3 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 24 d. įsakymo Nr. 3D-1024 redakcija)

DIDŽIAUSIAS DARŽOVIŲ SĖKLOS SIUNTOS IR MAŽIAUSIAS BANDINIO SVORIS

Augalų rūšys		Didžiausias sėklos siuntos svoris, t	Mažiausias bandinio svoris, g
lotyniškas pavadinimas	lietuviškas pavadinimas		
1	2	3	4
Allium cepa	valgomieji svogūnai, askaloniniai česnakai	10	25
Allium fistulosum	tuščialaiškiai česnakai	10	15
Allium porrum	daržiniai porai	10	20
Allium sativum	valgomieji česnakai	10	20
Allium schoenoprasum	laiškiniai česnakai	10	15
Anthricus cerefolium	daržiniai builiai	10	20
Apium graveolens	valgomieji salierai	10	5
Asparagus officinalis	vaistiniai smidrai	10	100
Beta vulgaris	raudonieji burokėliai įskaitant Cheltenhamo burokėlius, lapiniai burokėliai	20	100
Brassica oleracea	garbanotieji kopūstai, žiediniai kopūstai, brokoliai, briuseliniai kopūstai, savojiniai kopūstai, baltieji gūžiniai kopūstai, raudonieji gūžiniai kopūstai, ropiniai kopūstai	10	25
Brassica rapa	kininiai bastučiai, ropės	10	20
Capsicum annuum	vienametės paprikos	10	40
Cichorium intybus (partim)	salotinės trūkažolės, itališkosios trūkažolės	10	15
Cichorium intybus (partim)	paprastosios trūkažolės (perdirbti skirtos trūkažolės)	10	50
Cichorium endivia	salotinės garbanotosios trūkažolės, salotinės plačialapės trūkažolės	10	15
Citrullus lanatus	tikrieji arbūzai	20	250
Cucumis melo	sėjamieji melionai	10	100
Cucumis sativus	paprastieji ilgavaisiai agurkai, paprastieji trumpavaisiai agurkai	10	25
Cucurbita maxima	moliūgai	20	250
Cucurbita pepo	aguročiai, cukinijos	20	150
Cynara cardunculus	daržoviniai artišokai, dygieji artišokai	10	50
Daucus carota	valgomosios morkos, pašarinės morkos	10	10

Augalų rūšys		Didžiausias sėklos siuntos svoris, t	Mažiausias bandinio svoris, g
lotyniškas pavadinimas	lietuviškas pavadinimas		
1	2	3	4
Foeniculum vulgare	paprastieji pankoliai	10	25
Lactuca savita	sėjamosios salotos	10	10
Lycopersicon esculentum	valgomieji pomidorai	10	20
Petroselinum crispum	sėjamosios petražolės	10	10
Phaseolus coccineus	raudonžiedės pupelės	30	1000
Phaseolus vugaris	žemaūgės daržinės pupelės, vijoklinės daržinės pupelės	30	700
Pisum savitum	raukšlėtieji žirniai, apvalieji žirniai, cukriniai žirniai	30	500
Raphanus savitus	valgomieji ridikai, valgomieji ridikėliai	10	50
Rheum rhabarbarum	daržoviniai rabarbarai	10	135
Scorzonera hispanica	valgomosios gelteklės	10	30
Solanum melongena	baklažanai	10	20
Spinacia oleracea	daržiniai špinatai	10	75
Valerianella locusta	salotinės sultenės	10	20
Vicia faba	daržo pupos	30	1000
Zea mays	saldieji kukurūzai, kukurūzai, skirti spragėsiams gaminti	20	1000

Didžiausias siuntos svoris neturi būti viršijamas daugiau kaip 5 proc.

_____

Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo 4 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 24 d. įsakymo Nr. 3D-1024 redakcija)

DARŽOVIŲ SĖKLOS ETIKEČIŲ REIKALAVIMAI

1. Ant superelitinės, elitinės ir sertifikuotos kategorijos, išskyrus EB mažųjų sertifikuotos kategorijos, daržovių sėklos fasuočių tvirtinamos etiketės turi būti nenaudotos, ne mažesnės kaip 110×67 mm dydžio.

2. Ant superelitinės daržovių sėklos fasuočių tvirtinama etiketė, kurioje turi būti pateikta ši informacija:

2.1. nuoroda „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

2.2. sėklos siuntos numeris;

2.3. ženklinimo data (metai, mėnuo);

2.4. bandinio paėmimo data (metai, mėnuo);

2.5. augalo rūšis;

2.6. augalo veislė;

2.7. žodžiai „superelitinė sėkla“;

2.8. sėklos išauginimo šalis;

2.9. deklaruojama neto ar bruto masė;

2.10. jei sėklos yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris santykis tarp gryno sėklos svorio ir bendro svorio.

3. Ant elitinės ir sertifikuotos kategorijos daržovių sėklos siuntos, išskyrus EB mažąsias fasuotes, tvirtinama etiketė, kurioje turi būti pateikta ši informacija:

3.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;

3.2. „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

3.3. ženklinimo data (metai, mėnuo);

3.4. bandinio paėmimo data (metai, mėnuo);

3.5. sėklos siuntos numeris;

3.6. botaninis augalo pavadinimas;

3.7. veislė;

3.8. sėklos kategorija;

3.9. sėklos išauginimo šalis;

3.10. deklaruota neto ar bruto masė arba sėklų skaičius;

3.11. kai sėkla yra apdorota pesticidais, granuliuota ar dražuota, nurodoma apdorojimo medžiaga ir apytikris santykis tarp grynų sėklų svorio ir bendro siuntos svorio;

3.12. jeigu sėkla yra hibridinė ar inbredinių linijų:

3.12.1. elitinės sėklos – hibrido arba inbredinės linijos (toliau – komponentas) pavadinimas, kuriuo ji įrašyta į Augalų veislių sąrašą ar į Bendrąjį daržovių katalogą, pateikus (arba nepateikus) nuorodą į hibridinę veislę. Tokiu atveju nurodomas žodis „komponentas“;

3.12.2. kitais elitinės sėklos atvejais nurodomas komponento pavadinimas bei rašomas žodis „komponentas“ ir pateikiama nuoroda į hibridinę veislę. Nuoroda į komponento funkciją (vyriškos ar moteriškos linijos) gali būti neteikiama;

3.12.3. sertifikuotos sėklos – veislės pavadinimas ir žodis „hibridas“;

3.13. jeigu pakartotinai buvo tirtas daigumas, turi būti rašoma nuoroda „pakartotinai tirtas“ (mėnuo ir metai)“.

4. Ant standartinės ir sertifikuotos daržovių sėklos EB mažųjų fasuočių turi būti tiekėjo etiketė arba spausdinta informacija, kurioje nurodoma:

4.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;

4.2. tiekėjo pavadinimas ir adresas arba jo identifikavimo numeris;

4.3. ženklinimo ar paskutinio daigumo tyrimo prekybos metai. Gali būti nurodyta prekybos metų pabaiga;

4.4. botaninis augalo pavadinimas;

4.5. veislė;

4.6. sėklos kategorija. EB mažosioms fasuotėms gali būti naudojamas sutrumpintas žymėjimas: sertifikuotos kategorijos (C) ar standartinės kategorijos sėkla (ST);

4.7. sertifikuotos kategorijos sėklos – Valstybinės augalininkystės tarnybos suteiktas numeris, pagal kurį galima atpažinti sertifikuotą siuntą;

4.8. standartinės kategorijos sėklos – numeris, įgalinantis atpažinti standartinės sėklos siuntą. Šį numerį suteikia tiekėjas;

4.9. deklaruojama neto ar bruto masė arba sėklų skaičius, išskyrus mažas fasuotes iki 500 g;

4.10. jei sėkla yra apdorota pesticidais, granuliuota ar dražuota, ir deklaruojamas jos svoris, nurodomas apytikris santykis tarp grynų sėklų ir bendro siuntos svorio.

5. Saugotinos veislės daržovių sėklos fasuotės ar konteineriai turi turėti tiekėjo etiketę, atspausdintą užrašą ar spaudą, kuriame turi būti nurodyta:

5.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;

5.2. asmens, atsakingo už etikečių ar jo tapatybės ženklo pritvirtinimą, pavardė ir adresas;

5.3. ženklinimo data (metai) arba paskutiniojo bandinio, siekiant ištirti daigumą, paėmimo data (metai);

5.4. augalo rūšis (-ys);

5.5. saugotinos veislės pavadinimas;

5.6. žodžiai „sertifikuota saugotinos veislės sėkla“ ar „standartinė saugotinos veislės sėkla“;

5.7. kilmės rajonas;

5.8. jei saugotinos veislės daržovių sėklos išauginimo rajonas nesutampa su kilmės rajonu, pateikiama nuoroda į rajoną, kuriame išauginta daržovių sėkla;

5.9. siuntos identifikavimo numeris, kurį suteikia asmuo, atsakingas už etikečių pritvirtinimą;

5.10. deklaruojama neto ar bruto masė arba sėklų skaičius;

5.11. tais atvejais, kai yra nurodoma sėklos masė ir sėklos yra chemiškai apdorotos (granuliuotos pesticidais, dražuotos ar apdorotos kitais priedais), nurodoma apdorojimo medžiaga ar priedas bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis.

6. Savitųjų daržovių veislių sėklos fasuotės ar konteineriai turi turėti tiekėjo etiketę, atspausdintą užrašą ar spaudą, kuriame turi būti nurodyta:

6.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;

6.2. asmens, atsakingo už etikečių ar jo tapatybės ženklo pritvirtinimą, pavardė ir adresas;

6.3. ženklinimo data (metai) arba paskutiniojo bandinio siekiant ištirti daigumą paėmimo data (metai);

6.4. augalo rūšis;

6.5. veislės pavadinimas;

6.6. žodžiai „savitosios daržovių veislės sėkla“;

6.7. siuntos numeris;

6.8. deklaruojama neto ar bruto masė arba sėklų skaičius;

6.9. tais atvejais, kai yra nurodoma sėklos masė ir sėklos yra chemiškai apdorotos (granuliuotos pesticidais, dražuotos ar apdorotos kitais priedais), nurodoma apdorojimo medžiaga ar priedas bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis.

_____

Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo
5 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 24 d. įsakymo Nr. 3D-1024 redakcija)

GALUTINAI NESERTIFIKUOTOS DARŽOVIŲ SĖKLOS ETIKETĖS REIKALAVIMAI

1. Galutinai nesertifikuotos daržovių sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

1.1. nuoroda „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

1.2. botaninis augalo pavadinimas;

1.3. daržovių veislė. Prie veislių (inbredinių linijų, hibridinių), kurios bus naudojamos tik kaip komponentai gauti hibridinėms veislėms, rašomos žodis „komponentas“;

1.4. sėklos kategorija;

1.5. hibridinių veislių – žodis „hibridas“;

1.6. lauko ar siuntos numeris;

1.7. deklaruojama neto arba bruto masė;

1.8. žodžiai „galutinai nesertifikuota sėkla“.

2. Galutinai nesertifikuotos daržovių sėklos etiketės spalva yra pilka.

3. Galutinai nesertifikuotos daržovių sėklos sertifikate privalo būti pateikta ši informacija:

3.1. sertifikatą išduodanti institucija;

3.2. botaninis augalo pavadinimas;

3.3. veislė;

3.4. sėklos kategorija;

3.5. lauko siuntos numeris;

3.6. žemės ploto dydis, reikalingas šiai sėklai išauginti;

3.7. sėklos kiekis ir fasuočių skaičius;

3.8. patvirtinimas, kad pasėliai, iš kurių užauginta sėkla, atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas;

3.9. atitinkamais atvejais – preliminarios sėklos analizės rezultatai.

_____

Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo 6 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 24 d. įsakymo Nr. 3D-1024 redakcija)

RINKAI TIEKIAMAI SAUGOTINŲ DARŽOVIŲ VEISLIŲ SĖKLAI TAIKOMI KIEKYBINIAI APRIBOJIMAI

Augalų rūšys		Didžiausias leistinas auginti saugotinų veislių plotas (ha) šalies mastu
lotyniškas pavadinimas	lietuviškas pavadinimas	
1	2	3
Allium cepa L. Cepa grupė	valgomieji svogūnai	40
Allium cepa L. Aggregatum grupė	askaloniniai česnakai	20
Allium fistulosum L.	tuščialaiškiai česnakai	10
Allium porrum L.	daržiniai porai	20
Allium sativum L.	valgomieji česnakai	20
Allium schoenoprasum L.	laiškiniai česnakai	10
Anthriscus cerefolium (L.) Holffm.	daržiniai builiai	10
Apium graveolens L.	valgomieji salierai	10
Asparagus officinalis L.	vaistiniai smidrai	10
Beta vulgaris L.	raudonieji burokėliai, įskaitant Cheltenhamo burokėlius, lapiniai burokėliai	20
Brassica oleracea L.	garbanotieji kopūstai, žiediniai kopūstai, brokoliai, briuseliniai kopūstai, savojiniai kopūstai, baltieji gūžiniai kopūstai, raudonieji gūžiniai kopūstai, ropiniai kopūstai	40
Brassica rapa L.	kininiai bastučiai, ropės	40
Capsicum annuum L.	vienametės paprikos	40
Cichorium intybus L. (partim)	salotinės trūkažolės, itališkosios trūkažolės, paprastosios trūkažolės (perdirbti skirtos trūkažolės)	40
Cichorium endivia L.	salotinės garbanotosios trūkažolės, salotinės plačialapės trūkažolės	10
Citrullus lanatus L. (Thunb.) Matsum. Et Nakai	tikrieji arbūzai	20
Cucumis melo L.	sėjamieji melionai	40
Cucumis sativus L.	paprastieji ilgavaisiai agurkai, paprastieji trumpavaisiai agurkai	20
Cucurbita maxima Duchesne	moliūgai	40
Cucurbita pepo L.	aguročiai, cukinijos	20

Augalų rūšys		Didžiausias leistinas auginti saugotinų veislių plotas (ha) šalies mastu
lotyniškas pavadinimas	lietuviškas pavadinimas	
1	2	3
Cynara cardunculus L.	daržoviniai artišokai, dygieji artišokai	40
Daucus carota L.	valgomosios morkos, pašarinės morkos	40
Foeniculum vulgare Mill.	paprastieji pankoliai	20
Latuca savita L.	sėjamosios salotos	40
Lycopersicon esculentum Mill.	valgomieji pomidorai	40
Petroselinum crispum Nyman ex A. W. Hill	sėjamosios petražolės	10
Phaseolus coccineus L.	raudonžiedės pupelės	10
Phaseolus vulgaris L.	žemaūgės daržinės pupelės, vijoklinės daržinės pupelės	40
Pisum sativum L. (partim)	raukšlėtieji žirniai, apvalieji žirniai, cukriniai žirniai	40
Raphanus sativus L.	valgomieji ridikai, valgomieji ridikėliai	10
Rheum rhabarbarum L.	daržoviniai rabarbarai	10
Scorzonera hispanica L.	valgomosios gelteklės	10
Solanum melongena L.	baklažanai	20
Spinacia oleracea L.	daržiniai špinatai	20
Valerianella locusta (L.) Laterr.	salotinės sultenės	10
Vicia faba L. (partim)	daržo pupos	40
Zea mays L. (partim)	saldieji kukurūzai, kukurūzai, skirti spragėsiams gaminti	10

Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo 7 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 24 d. įsakymo Nr. 3D-1024 redakcija)

DIDŽIAUSIAS SAVITŲJŲ DARŽOVIŲ VEISLIŲ SĖKLOS FASUOTĖS SVORIS (NETO)

Augalų rūšys		Didžiausias fasuotės svoris, g
lotyniškas pavadinimas	lietuviškas pavadinimas	
1	2	3
Allium cepa L.	valgomieji svogūnai, askaloniniai svogūnai	25
Allium fistulosum L.	tuščialaiškiai česnakai	25
Allium porrum L.	daržiniai porai	25
Allium sativum L.	valgomieji česnakai	25
Allium schoenoprasum L.	laiškiniai česnakai	5
Anthriscus cerefolium (L.) Holffm.	daržiniai builiai	25
Apium graveolens L.	valgomieji salierai	5
Asparagus officinalis L.	vaistiniai smidrai	5
Beta vulgaris L.	raudonieji burokėliai, įskaitant Cheltenhamo burokėlius, lapiniai burokėliai	25
Brassica oleracea L.	garbanotieji kopūstai, žiediniai kopūstai, brokoliai, briuseliniai kopūstai, savojiniai kopūstai, baltieji gūžiniai kopūstai, raudonieji gūžiniai kopūstai, ropiniai kopūstai	5
Brassica rapa L.	kininiai bastučiai, ropės	25
Capsicum annuum L.	vienametės paprikos	5
Cichorium intybus L.	salotinės trūkažolės, itališkosios trūkažolės, paprastosios trūkažolės (perdirbti skirtos trūkažolės)	5
Cichorium endivia L.	salotinės garbanotosios trūkažolės, salotinės plačialapės trūkažolės	5
Citrullus lanatus L. (Thunb.) Matsum. Et Nakai	tikrieji arbūzai	5
Cucumis melo L.	sėjamieji melionai	5
Cucumis sativus L.	paprastieji ilgavaisiai agurkai, paprastieji trumpavaisiai agurkai	25
Cucurbita maxima Duchesne	moliūgai	25
Cucurbita pepo L.	aguročiai, cukinijos	25
Cynara cardunculus L.	daržoviniai artišokai, dygieji artišokai	5
Daucus carota L.	valgomosios morkos, pašarinės morkos	25

Augalų rūšys		Didžiausias fasuotės svoris, g
lotyniškas pavadinimas	lietuviškas pavadinimas	
1	2	3
Foeniculum vulgare Mill.	paprastieji pankoliai	5
Latuca savita L.	sėjamosios salotos	25
Lycopersicon esculentum Mill.	valgomieji pomidorai	5
Petroselinum crispum Nyman ex A. W. Hill	sėjamosios petražolės	25
Phaseolus coccineus L.	raudonžiedės pupelės	250
Phaseolus vulgaris L.	žemaūgės daržinės pupelės, vijoklinės daržinės pupelės	250
Pisum sativum L. (partim)	raukšlėtieji žirniai, apvalieji žirniai, cukriniai žirniai	250
Raphanus sativus L.	valgomieji ridikai, valgomieji ridikėliai	25
Rheum rhabarbarum L.	daržoviniai rabarbarai	5
Scorzonera hispanica L.	valgomosios gelteklės	25
Solanum melongena L.	baklažanai	5
Spinacia oleracea L.	daržiniai špinatai	250
Valerianella locusta (L.) Laterr.	salotinės sultenės	25
Vicia faba L. (partim)	daržo pupos	250
Zea mays L. (partim)	saldieji kukurūzai, kukurūzai, skirti spragėsiams gaminti	250

_____